

POSTANOWIENIE

Dnia 23 marca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosław Sadowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Paweł Księżak

SSN Krzysztof Wiak

w sprawie ze skargi J. J.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki
w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w [...] w sprawie o sygn. akt I S
[...],

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 23 marca 2022 r.,

odrzuca skargę.

UZASADNIENIE

W dniu 2021 r. (data prezentaty Biura Podawczego Sądu Apelacyjnego
w [...]) J. J. (dalej: Skarżący) wniósł o stwierdzenie przewlekłości postępowania
w sprawie pod sygn. akt I S [...] prowadzonej przed Sądem Apelacyjnym w [...],
zasądzenie na jego rzecz kwoty 20.000 zł oraz o zwolnienie go z kosztów
sądowych i ustanowienie pełnomocnika z urzędu.

Postanowieniem z 3 grudnia 2021 r., I S [...] Sąd Apelacyjny w [...] odrzucił
skargę J. J. na przewlekłość postępowania przed Sądem Rejonowym w Ł. w
sprawie pod sygn. akt I C [...] oraz przed Sądem Okręgowym w S. w sprawie pod
sygn. akt V Cz [...] (pkt 1) oraz oddalił wnioski o zwolnienie od kosztów sądowych i
ustanowienie adwokata z urzędu (pkt 2). W uzasadnieniu Sąd Apelacyjny wskazał,
że postępowanie przed Sądem Okręgowym w S. w sprawie I C [...] zakończyło się
29 czerwca 2021 r., nadto Sąd Apelacyjny zwrócił uwagę, że jest to kolejna skarga

na przewlekłość w tej sprawie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z treścią art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (t.j. Dz.U. 2018, poz. 75 ze zm., dalej: u.s.p.p.) strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie zmierzające do wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych i prawnych albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania)

W orzecnictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest pogląd, że art. 3 u.s.p.p. zawiera zamknięty katalog postępowań, których może dotyczyć skarga o stwierdzenie przewlekłości w sprawie (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 1 września 2021 r., I NSP 112/21; z 21 lipca 2021 r., I NSP 89/21). W niniejszej sprawie przedmiotem skargi na przewlekłość postępowania jest postępowanie toczące się przed Sądem Apelacyjnym o naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki w postępowaniu przed Sądem Rejonowym w Ł. w sprawie pod sygn. akt I C [...] oraz przed Sądem Okręgowym w S. w sprawie pod sygn. akt V Cz [...]. W ww. katalogu nie zostało wymienione postępowanie o stwierdzenie naruszenia prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, zatem nie jest dopuszczalne wniesienie skargi na przewlekłość postępowania sądowego, której przedmiotem jest takie postępowanie.

Skarżący wniósł o stwierdzenie przewlekłości postępowania w sprawie pod sygn. akt I S [...] prowadzonej przed Sądem Apelacyjnym w [...], której przedmiotem była skarga na przewlekłość postępowania przed Sądem Rejonowym w Ł. oraz przed Sądem Okręgowym w S. – zatem skarga na

przewlekłość postępowania w sprawie pod sygn. akt I S [...] już z tego tytułu podlega odrzuceniu jako niedopuszczalna.

Zgodnie z art. 8 ust. 2 u.s.p.p. w sprawach nieuregulowanych w ustawie do postępowania toczącego się na skutek skargi sąd stosuje odpowiednio przepisy o postępowaniu zażaleniowym obowiązujące w postępowaniu, którego skarga dotyczy. Odesłanie takie oznacza, że Sąd Najwyższy w niniejszym postępowaniu stosuje przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz.U. 2021, poz. 1805 z późn. zm. – dalej: k.p.c.).

Wobec powyższego wskazać także należy, że zgodnie z art. 87¹ § 1 i 2 k.p.c. w postępowaniu przed Sądem Najwyższym obowiązuje zastępstwo stron przez adwokatów lub radców prawnych, chyba że stroną, jej organem, jej przedstawicielem ustawowym lub pełnomocnikiem jest sędzia, prokurator, notariusz albo profesor lub doktor habilitowany nauk prawnych, a także gdy stroną, jej organem lub jej przedstawicielem ustawowym jest adwokat, radca prawny lub radca Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej. Przepis ten znajduje zastosowanie również w postępowaniu wywołanym wniesieniem skargi na przewlekłość postępowania, jeżeli do jej rozpoznania właściwy jest Sąd Najwyższy (uchwała Sądu Najwyższego z 16 listopada 2004 r., III SPP 42/04, OSNP 2005, nr 5, poz. 71; a także postanowienia Sądu Najwyższego: z 2 lutego 2021 r., I NSP 174/20; z 6 lutego 2021 r., I NSP 169/20; z 1 września 2021 r., I NSP 135/21). Z treści skargi nie wynikało, aby Skarżący należał do kręgu podmiotów uprawnionych do samodzielnego działania przed Sądem Najwyższym (art. 87¹ § 2 k.p.c.). Na konieczność odrzucenia skargi podyktowaną brakiem zdolności postulacyjnej nie mają wpływu zgłoszone w niej wnioski o zwolnienie od kosztów sądowych lub o ustanowienie pełnomocnika z urzędu (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 1 września 2021 r., I NSP 135/21).

Z powyższych względów Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c., w związku z art. 8 ust. 2 u.s.p.p., orzekł, jak w sentencji.